

Vastaus kirjalliseen kysymykseen oppivelvollisuuden uudistuksen aikataulusta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Ari Koposen /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 961/2020 vp:

Miksi opetus- ja kulttuuriministeriön nimeämän seurantaryhmän sekä suurimman osan sivistysvaliokunnassa kuultujen asiantuntijoiden antamat suositukset oppivelvollisuuden laajentamisen kireään aikatauluun liittyen jätettiin huomiotta?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Oppivelvollisuuden laajentamista koskevan hallituksen esityksen valmistelu aloitettiin syksyllä 2019 siitä lähtökohdasta, että uudistus tulisi voimaan syksystä 2021 lukien. Vuoden 2020 keväällä alkanut koronapandemia on aiheuttanut toimintaympäristölle merkittäviä muutoksia ja haasteita, joita ei vielä esityksen valmistelun ja toimeenpanon alkuperäisessä aikataulussa voitu ottaa huomioon. Muuttuneet olosuhteet on esityksen valmistelun aikana huomioitu ja aikataulun muutostarpeita on arvioitu. Esityksen valmistelussa katsottiin perustelluksi pysyä alkuperäisessä aikataulussa siten, että oppivelvollisuuden laajentaminen tulee ensimmäisen ikäluokan osalta voimaan syksyllä 2021 ja nivelvaiheen koulutusten uudistus syksyllä 2022. Oppivelvollisuuden ja maksuttoman koulutuksen osalta uudistus tulee voimaan ikäluokka kerrallaan, mikä porrastaa uudistuksen toimeenpanoa ja kustannuksia myös koulutuksen järjestäjien osalta. Opetus- ja kulttuuriministeriö tulee tukemaan koulutuksen järjestäjiä ja kuntia uudistuksen toimeenpanossa kevään 2021 aikana esimerkiksi koulutustilaisuuksien sekä tarvittavan ohjauksen ja neuvonnan kautta.

Talouspolitiikan arviointineuvosto ja kansainvälinen tutkimus antavat tukea oppivelvollisuuden laajentamiselle. Uudistusta tukevat myös monet kotimaiset koulutuksen asiantuntijat, opettajien ammattijärjestö sekä nuoret itse nuorisobarometrissä. Vaihtoehtona esitetty kohdennettuihin toimiin keskittyminen ei ole vähentänyt keskeyttämisistä, osaksi siksi, ettei tulevia koulunsa keskeyttäjiä ole voitu etukäteen päätellä. Oppivelvollisuuden laajentamisen on syytä toteuttaa valitussa aikataulussa sekä nuorten hyvinvoinnin, että kestävämmän työllisyys- ja talouspolitiikan vuoksi. On erityisen tärkeää, että perusopetuksen koronapandemian keskellä keväällä 2021 päättävät nuoret pääsevät laajennettujen ohjaustoimien piiriin ja heille varmistetaan sujuva siirtymä toisen asteen opintoihin. Uudistuksen voimaantulon viivästyminen siirtäisi myös esityksen kumuloituvia työllisyysvaikutuksia.

Helsingissä 11.1.2021

Opetusministeri Jussi Saramo